

IO RO JOURNAL

BIZNING YO'NALISHLARIMIZ

1. Tibbiyot fanlari
2. Pedagogika fanlari
3. Ijtimoiy-gumanitar fanlar
4. Aniq fanlar
5. Tabiiy fanlar
6. Iqtisod fanlari
7. Psixologiya fanlari
8. San'at va madaniyat fanlari
9. Filologiya fanlari
10. Texnika fanlari

Website:
<https://wordlyknowledge.uz>

Shukurulloyeva Aziza Rustam qizi
G'ovsiddinova Madina Salohiddin qizi
Chirchiq davlat pedagogika universiteti
Boshlang'ich ta'lim fakulteti 1-kurs talabasi
Ilmiy maslahatchi: **Navruzov Ulug'bek**

MATEMATIK O'YINLAR VA ULARNING BOLALAR TAFAKKURIGA TA'SIRI

Annotatsiya: Ushbu maqola boshlang'ich ta'limda matematik o'yinlar orqali o'quvchilarning mavzu yaxshi o'zlashtirishi, tafakkurini rivojlantirish maqsadida qo'llash mumkin bo'lgan metodlar va o'yinlar mavjud. Bu matematik o'yinlar orqali o'quvchilarda mantiqiy fikrlash qobiliyat rivojlanadi, matematika faniga bo'lgan qiziqishi o'tradi.

Kalit so'zlar: pedagogika, ta'lim, matematik o'qitish metodikasi, matematik o'yinlar, mantiqiy fikrlash.

Mamlakatimizda zamonaviy pedagogik va axborot-komunikatsiya texnologiyalaridan foydalanish orqali matematika o'qitishning ilg'or uslublarini joriy etish asosida bo'lajak mutaxassislarni tayyorlash tizimini tubdan takomillashtirish, ularning jahon sivilizatsiyasi yutuqlar, hamda dunyo axborot resurslaridan keng foydalanishlari, xalqaro hamkorlik va koorparativ xizmatlarda ishtirok etishni ta'minlash uchun imkoniyatlar yaratish vazifalari yetakchilik qilmoqda. Shuningdek, "Oliy ta'lim muassasalarida ilmiy salohiyatini yanada oshirish, ilmiy va ilmiy-pedagogik kadrlar tayyorlash ko'lamini kengaytirish- eng muhim masalalardan biridir" [1]

Matematika so'zi grekcha "bilish, fan" so'zidan olingan bo'lib, u bizga qadimgi Yunonistondan yetib kelgan. Metodika so'zi yunoncha "metod" yoki "usul" so'zidan olingan bo'lib, shunga ko'ra matematika o'qitish uslubiyati jamiyat tomonidan qo'yiladigan ta'lim maqsadlariga mos ravishda matematik o'qitish qonuniyatlarini, uning ma'lum rivojlanish darajasida o'rganadigan va tatqiq etadigan pedagogikaning bo'limidir.

Matematika o'qitish metodikasi fani o'z oldida turgan vazifalar ko'lamiga ko'ra boshqa fanlar bilan uzviy aloqada. Avallo, matematikaning o'zi bilan mustahkam bog'liq bo'lib, shu asosida o'qitish mazmuniva usullari takomillashib boradi.

Maktabda matematika o'qitish metodikasi mantiqqa ham tayanadi. Bunga sabab, bir tomondan matematika o'qitish bir vaqtning o'zida mantiqiy matematik tilga o'rgatish hisoblansa, ikkinchi tomondan, fan sifatida matematikaning o'zi mantiq qonunlari asosida qurilgan.

Matematika o'qitish metodikasi matematika o'quv fanlarining mazmuni, uni o'qitish shakllari, metodlari, vositalarini o'zaro bog'liq holda joriy etishni maqsad qilib qo'yadi.

Matematik o'qitish metodikasining asosiy vazifasi o'quvchilarga matematik o'quv fanlar bo'yicha chuqur atroflicha bilim berish, ularning har tomonlama rivojlangan shaxs sifatida kamol topishiga ko'mak beruvchi o'quv fanlar mazmunini, o'qitish shakllari, vositalari va metodlarini ishlab chiqishdan iborat.

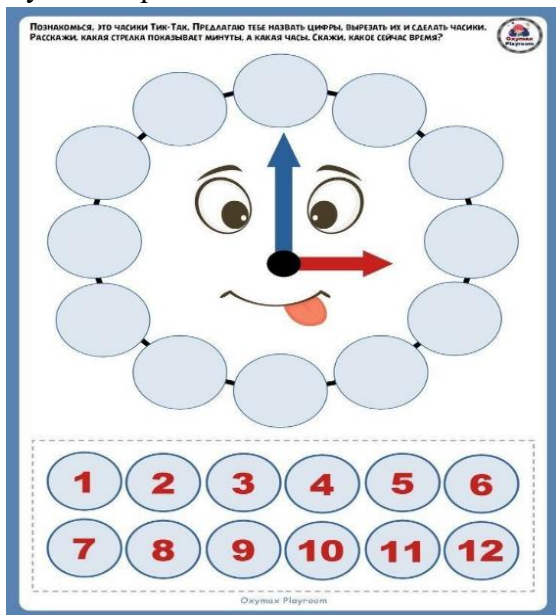
Matematik o'yinlar- bu matematik tushunchalar, mantiqiy fikrlash va hisob-kitoblarni ishlatishni talab qiladigan o'yinlardir. Ular mantiqiy muammolarni hal qilish, strategik rejalashtirish yoki

sonlar bilan ishlash asosida quriladi. Ular nafaqat o'yin uchun, balkim mantiqiy va matematik tafakkurni rivojlantirish uchun ham muhim.

Matematik o'yinlar quyidagicha bo'lishi mumkin:

- Mantiqiy jumboqlar
- Strategik o'yinlar
- Tez hisoblash o'yinlari
- Klassik stol o'yinlari

Hozir matematik ba'zi o'yinlarni va bu o'yinlar necha yoshli bolalar uchun ekanini, ularning foydasi haqida ma'lumot berib o'taman.

“Soat metodi”

Bu metod 7-9 yoshli bolalar uchun hisoblanadi.

Ushbu o'yinda bolalar soatning raqamlarini qay-

ta terishi kerak bo'ladi. Bu o'yinning maq-

sadi: bolalarni matematikaga bo'lgan qiziqishi-

ni oshirish va soatni to'g'ri bilish, tezkorlikni

oshirish hisoblanadi.

“Kim kattaroq” metodi

Ushbu metod 1-sinf o'quvchilari

uchun. Negaki, ular qo'shish,

ayirish mavzularini o'tganda, shu

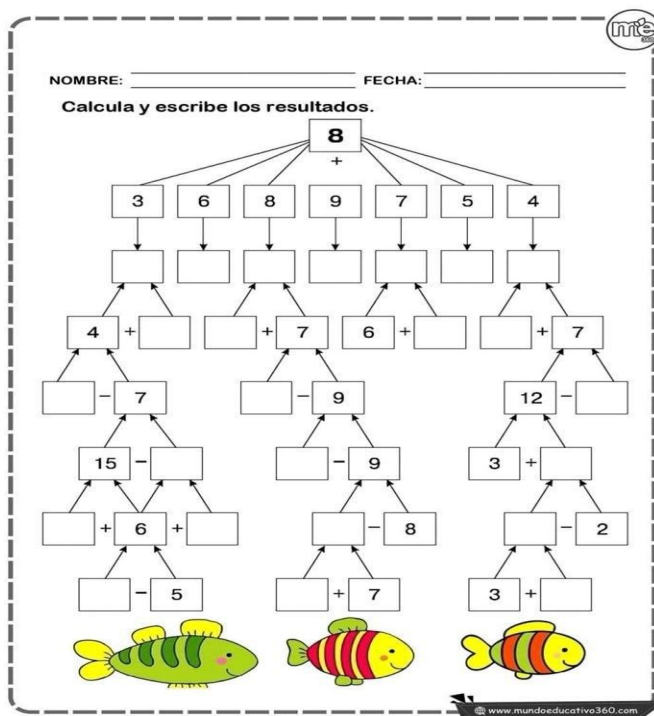
mavzularni takrorlash maqsadida

ishlatsa bo'ladi. Bu o'yin o'quv-

chining tezroq hisoblashiga va

mavzuni takrorlash uchun samara-

li usuldir.

“Raqamli quti” metodikasi

Name _____

Math
 PUZZLES BOX

		7	18		7		19
	4	3	15	4			12
2			13		8	3	16
15	12	19		18	17	12	
1			10	2		9	15
	7		20			4	17
6	3		16	1			10
14	15	17		8	15	19	
7			18		5		15
	2	6	11	3			14
5			15		3	9	16
15	15	14		15	14	16	

Bu metodika 2-3-sinf o'quvchilari uchun hisoblanadi. Ushbu o'yin o'quvchini mantiqiy fikrlashini tezlashtiradi. Tezda javob berish qobiliyatini rivojlantiradi, tafakkurini tez ishlatishga sabab bo' ladi.

“Og’irligimizni top” o’yini

Bu metodika 2-3 sinf o'quvchilari uchun bo'lib, o'quvchilarni mantiqiy fikrlash doirasini kengaytiradi.

Matematik o'yinlar bolalar tafakkurini rivojlantirishda muhim ahamiyatga ega. Ular bolalarning mantiqiy fikrlash, muammoni yechish qobiliyati, diqqat-e'tibor va ijodiy yondashuvlarni shakllantirishga yordam beradi. Bunday o'yinlar orqali bolalar matematik tushunchalarni osonroq o'zlashtirib, ularni real hayotda qo'llashni o'rganadilar. Shuningdek, matematik o'yinlar bolalarni mustaqil fikrlashga, tezkor qaror qabul qilishga va strategik rejalashtirishga o'rgatadi. Demak, matematik o'yinlar o'yin-kulgi, balki bilim olishning samarali usuli bo'lib bolalarning intellektual rivojlanishi uchun muhim vosita hisoblanadi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

- 1 Matematika o'qitish metodikasi - 2021
- 2 Umumiy metodikasi J.A.Usarov, D.M.Mahmudova, A.K.Yusupova, Z.X.Siddiqov, I.A.Eshmamatov.
- 3 O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyevning Oliy Majlisga bergan Murojaatnomasi.
- 4 Qonuniy hujjatlar, ma'lumotlar bazasi-24.09.2020

To'xtayev Bobir-Mirzo Avazovich	
ACHIEVING MAXIMUM DENTAL HEALTH IN YOUNG CHILDREN THROUGH THE INTRODUCTION OF MODERN TECHNOLOGIES Umarova Odinakhon Numonovna	111
YOSH BOLALAR VA KATTALAR UCHUN CHET TILINI O'RGANISH METODIKALARINING FARQLARI Dulliyev Elbek Nurbek o'g'li	114
МЕТОДЫ ТРАДИЦИОННОГО И СОВРЕМЕННОГО ГИСТОЛОГИЧЕСКОГО ИССЛЕДОВАНИЯ Хожиматов Сардорбек Равшанбек ўғли	117
INSUBORDINATE COMPLEX SENTENCES IN THE WORKS OF MIRZA FATALI AKHUNDZADE Ibrahimova Ayten	121
MATEMATIK O'YINLAR VA ULARNING BOLALAR TAFAKKURIGA TA'SIRI Shukurulloyeva Aziza Rustam qizi,G'ovsiddinova Madina Salohiddin qizi,Navruzov Ulug'bek	126
COMPREHENSIVE TREATMENT OF CHRONIC KIDNEY DISEASE: A HOLISTIC CLINICAL APPROACH 1D.R. Abdullayeva, 2I.Sh. Bobojonov	129
MUSTAQILLIK YILLARIDA YOSHLARGA OID DAVLAT SIYOSATI TARIXIDAN (Surxondaryo viloyati misolida) Isaev Oybek Axmed o'g'li,Abdujabborova Sayyora Yo'ldosh qizi	134
NABI JALOLIDDIN HIKOYALARIDA MILLIY IFODA TALQINI Inobat Bazarbayeva	141
AKADEMIK MOBILLIK SHAROITIDA TIBBIY MAQSADLARDA INGLIZ TILINI O'QITISHNING ZARURATI Yaxshiboyeva Gulbahor Oybek qizi	145
TARBIYA FANINI O'QITISHDA EVENT TA'LIM TEXNOLOGIYALARIDAN FOYDALANISH Bozorboyeva Dilnoza Alijon qizi	151
ИЗНОСОСТОЙКОСТЬ ТЕКСТИЛЬНЫХ МАТЕРИАЛОВ Исматуллаева Холида Закруллаевна,Бузрукова Мисхол, Мухитдинова Нодира	155
РАЗВИТИЯ НОВЫХ СПОСОБОВ ОБРАЗОВАНИЯ Даминова Рано Бааситовна,Бурибаева Зарнигор, Гуломов Жонивек	160
PSYCHOLOGICAL SUPPORT FOR CANCER PATIENTS Ergashev Bekzod	164
THE ROLE OF MODERN PEDAGOGY IN SHAPING STUDENT-CENTERED. EDUCATION Toshpulatova Jasmina Otayor qizi,Komilova E'zozaxon Rasuljon qizi	168
CHANGING TEACHER'S ROLES WITH DIFFERENT AGE GROUPS Kholmamatova Anora,Burxanova Ma'mura Gulyamovna	172
ADVOKAT TOMONIDAN INTIZOMIY HUQUQBUZARLIK SODIR ETILISHIGA SABAB BO'LUVCHI OMILLAR Miraliyeva Sevara Jo'rabek qizi	175
O'TKIR HOSHIMOV IJODIDA PAREMIOLOGIK BIRLIKLARNING IFODA ETILISHI VA ULARNING AHAMIYATI Ernazarova Laylo Abdusaitovna,Djurakulova Guljaxon Jaxongirovna	181
VENTRICULAR SEPTAL DEFECT Shahid Muhammad Nadeem, Muhammad Naeem Shahid	185
TOVUSH NUQSONLARINI BARTARAF ETISHDA DIOLOGIK NUTQNING AHAMIYATI Madina Uktamovna Shukurova	189
ABDURAHMON GO'ZALNING MUMTOZ ADABIYOTDAGI TAHLILI XUSUSIDA Dilshoda Xaqqulova	192
YOSHLARDA KITOBXONLIK MADANIYATINI SHAKLLANTIRISHNING DOLZARB MASALALARI Maxmudova Nigora Hikmatovna	196
BO'LAJAK BOSHLANG'ICH SINIF O'QITUVCHILARINING PEDAGOGIK FAOLIYATIDA O'Z-O'ZINI TAHLIL QILISH	199